

Page: 35

Reach: 51000

Country: SLOVENIA

Size: 466 cm2

1 / 2

Navodila za uporabo človeka

PRIJETNO BRANJE Izšla je že četrta izdaja knjige Človek - Navodila za uporabo **Nare Petroviča**, ki pa je precej spremenjena, tako da bo zanimiva tudi tistim, ki so knjigo prebrali že pred leti.

»Navodila za uporabo so bolj ali manj enaka kot pred sedmimi leti, ko sem jih zapisal prvič. Spremenilo se je le to, da je zdaj tekst kompaktnejši in bolj neposreden. Bolj sem se spremenil sam: samozavestnejši sem, drznejši, obenem tudi ponižnejši – ne čutim potrebe, da bi kogarkoli prepričeval o svojem prav,« pravi avtor uspešnice, ki opozarja na dejstvo, da se je malokatera civilizacijska navada oblikovala zdravorazumsko, na podlagi premisleka in znanstvenega preizkusa. »Celotna kultura, v kateri živimo, je gordijski vozle tisočev vedenjskih obrazcev, ki jim vsi sledijo samo, ker so vanje socializirani. Kdo se sploh vpraša, zakaj ravna tako, kot ravna? Celo podvomi o tem? Kaj šele da bi bil pripravljen svoje vedenjske vzorce spremeniti!«

Po petnajstih letih raziskovanja družbenih pojavov Nara spoznava, da je vsaj 95 odstotkov vedenjskih vzorcev popolnoma črednih, iracionalnih. »Morda pet odstotkov jih je smiselnih, razumljenih, koristnih – predvsem pa zavestno izbranih. Če bi civilizacijo oblikovali smotrno in premišljeno, bi temeljila na človeku kot osnovni vrednoti in merilu vsega ostalega,« trdi avtor knjige.

Ob nakupu vsakega stroja dobimo navodila. »Saj veste, kakšni smo moški: navodila gor ali dol, mi mislimo, da vemo, kako upravljati z vsem! Da bi naredili vtis na dame, seveda. Kakšen vtis pa naredi moški na žensko, če mora pogledati v navodila, preden prižge pravkar

kupljeni aparat? Takoj izgubi nekaj pik, kajne? ... Našo civilizacijo so dominantno oblikovali moški in vsega, kar se je njim zdelo samoumevno, seveda niso zapisali ali regulirali. Pomembne so bile le igre – zemljo krast, kavbojci in indijanci, monopoli, spuščanje zmajev in premikanje različnih figuric. Moške je obsedel boj za dominacijo nad pravili igre, pozabili pa so na telo in na naravo – na resnično stvarnost in njene zakonitosti. S pravili igre že stoletja poskušamo ukaniti naravo, jo nasilno obrzdati in vpreči v svoje naklepe, namesto da bi ji dopustili, da se nam razodene v svoji čistosti, in ji služili kot takšni, saj bi ona potem najbolje služila nam,« razmišlja Nara.

»Zares grozljivo je, kako daleč smo že zašli! Nesposobni smo naravno hoditi, jesti, dihati ... Celo akt sranja smo zavili v celo psihosocialno kolobocijo dogmatičnih obredov; teh se tako ognjevitno oklepamo, da obsegajo bistven del temeljev naše identitete,« pravi avtor knjige, ki je prav izločanju posvetil prvo poglavje knjige. Čeprav gre za osnovno fiziološko potrebo, je za nas pravi tabu. »Skupni imenovalec vseh tabujev je sram. Otroci nagonsko dvigujejo noge na stol, saj je to povsem naravno, spuščene noge so nemirne in kar same rinejo gor, da preprečijo zastajanje krvi in z leti krčne žile in podobne težave. Starši otroke naredejo in jih prisilijo, da sedijo, 'kot

se spodobi'. Jasno je, da to vodi v frustracijo in obup. Najbolj drastično je to prav pri sranju in dreku, katerih se tako zelo sramujemo, da se zdrznemo že ob besedi, kaj šele ob dejanju sranja in konkretni pogačici. Stranišče je edini prostor v stanovanju, v katerem smo vedno sami.

Če kdo zmore srati medtem, ko je kdo ob njem, se medtem celo neobremenjeno pogovarjati, je to tako strašanski korak čez vse meje bontona da mu bomo z gnusom obrnili hrbet.

Ne bomo si dopustili videti, da smo v resnici zblojeni mi sami, saj smo iz povsem nedolžnega sranja naredili grozljive obrede in zastrašujoče tabuje.«

Tako Nara meni, da je prav tabu sranja v resnici nazorna ilustracija vseh družbenih tabujev, da jo zlahka razume prav vsakdo, ki premore vsaj kanček samodistince. Zato ga uporablja kot iztočnico ostalim temam, ki jih obravnava v knjigi.

Page: 35

Reach: 51000

Country: SLOVENIA

Size: 466 cm2

2 / 2

